

УСТРЕМЛІННЯ ДО ЄДНОСТІ Й УСАМОСТІЙНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Ісус Христос сказав: «Двом панам не можна служити». Сам він насамперед прийшов «до погіблних овець Ізраїля», своїх Апостолів порозсилав по світу, щоб вони проповідували тим людям, до яких пішли. Вже аж св. Павло став апостолом для язичників.

Знаємо з історії, як чужі народи пригнічували, попросту зрівнювали український нарід до повного рабства у його крайній убогості.

Ми щороку вшановуємо пам'ять жертв страшного Голодомору-Геноциду нанесеного Росією-Москвою українцям. А скільки було ще різних правдивих голодоморів духовних і моральних, а це заборони говорити по-українськи, заборони друкувати книжки по-українськи, не допускання українців до навчання в університетах, а якщо хтось, дивись, якось і допускався до університету, то для того, щоб служити загарбникам.

Частина православних українців належать до Російського Патріархату. Але чи може українець цієї Церкви бути обраним на Московського Патріарха, а чи ж він і далі є чужинцем, так як в минулому були чорні люди?

Митрополит Петро Могила Київський хотів піднести нашу Церкву до поваги і рівності в державі Речі Посполитої, а насправді зрівняти наших єпископів і священиків з правами Речі Посполитої. Такий саме крок вибрав і зробив митрополит Василь Липківський. Ні перша спроба нашої Церкви стати незалежною, ні ця друга не знайшли належного вироблення ні Польської, ні Московської Церкви, які завжди хотіли (і сьогодні наглядно переконуємося в цьому), підчиняти нас собі вповні, зробити рабами свого «католицтва» чи «православ'я» весь український нарід. Коли не могли зробити це силою, то робили це насмішками й шуканням усіх можливих і неможливих негативів. Дуже подібно поступили й поступають нині із гетьманом Іваном Мазепою а в новій ері – із провідником Степаном Бандерою. На жаль, вся історія українського народу і Церкви його теренів – це прагнення сусідів зробити наш нарід кріпаками-рабами і політично, і церковно.

В новітній історії свободи українського народу, зауважимо, що знова піднеслися попередні дві значні історичні події: **бути вільною і самостійною Українською Церквою й це постання Церкви Київського Патріархату**. Коли добре задуматися над цими подіями, то всі вони мали початок в Києві, а не в Галичині. Це спонукає нас дуже й дуже багато дещо сказати і дати свої розмірковування з цього приводу. Ці факти замовчує або цілком перекидає російська-московська Церква,

перекручуючи при цьому всіляко історичні дані, а за нею, на жаль, так само мислять і багато українців.

Зараз наші три Церкви в Україні мали б зближуватись аж до свого, за словами митрополита Андрея Шептицького, об'єднання. Треба це робити поскорше, бо ж насувають на нас чорні хмари двох під'яремних церков: першою є Московського патріархату, а друга – Українська римо-католицька Церква. Великий поштовх останній дав папа-поляк Іван Павло II. Деякі дослідники твердять, що його мати була українка. Однак, якщо то є правда, він не мав відваги чи чомусь встидавсь признатися, що походить із мішаної родини польсько-української. Ця друга Церква виступає проти всіх домагань на своє самостійне буття українського обряду. Якщо ж наші три Церкви традиції «Володимирової купелі» не з'єднаються, то будемо мати чисто римо-католицьку церкву в Україні. Вже маємо Церкву Московського патріархату, насувається зараз ще Церква римо-католицького кардинальства... За цих загроз Українські Церкви не можуть дійти до порозуміння!? Виступається проти Греко-Католицької Церкви, а при цьому плекається римо-католицька, лише так звана Українська Церква.

В історії існує **Договір** між Римським Папою і Українською Київською Церквою. Мало не сліпе підчинення Київської Церкви Папі і не Папа диктував договір, а диктували його київські єпископи. Папа тоді тільки підписав свою згоду. Постає відтак питання: а чи не можна нашим трьом Церквам цей договір уточнити і зробити аджорнаменто?

В історії Папа, передовсім після Першого Собору Ватиканського, має всі незастережні права. Однак в 2014 році ми бачили дещо інакшу подію. Захотів Папа зрівняти тих, що живуть у содомських гріхах, з тими вірними, які діють за Божими Законами. Проти цього виступив Собор єпископів, що виразно засвідчує те, що Собор єпископів є не тільки дорадчим тілом, а й вирішальним. Відтак Папа керує Церквою не сам, а з кардиналами чи єпископами. І це напротивагу до сьогоденного російського Патріарха. Інший приклад. Другий Ватиканський Собор визнав своїми оплесками Патріархат для Української Греко-Католицької Церкви. Саме це рішення було передане Папі. Це дуже добре розумів наш Блаженніший Йосиф, а тому й сказав йому такі пропам'ятні слова: «Не дасте Ви нам Патріархат, то дасть інший Папа». Але інший в цьому дещо забарився. «Іншими» вже були Іван Павло I, Іван Павло II, Бенедикт XVI... Може ним буде Франциск, але він щось завчасно прагне на відпочинок.

Хочу висловити ще свої міркування з приводу слів **Унія та Уніати**. Якщо ця назва Церкви і її вірян була із самого початку Берестейського Договору 1596 року, то уніатами не могли бути галичани, а кияни. Київ і більшість єпископів підписали із великими вимогами Договір з Папою. Відтак саме вони мали б бути названі уніатами, бо вони зробили «унію». Галичина багато років пізніше (десь поза сто) прийняла Берестейський

Договір. Тому то унії, як такої, в той час не було. Вона настала з часом в наслідок Советського Союзу, коли повстали римо-католики українці і заснували Українську Римо-Католицьку Церкву. Саме це є Унія з Римом. Вони взяли все римо-католицьке за своє, натомість Київська Церква 1596 року не підпорядкувалася нікому, а створила свої власні умови, які Папа визнав, і які разом з ним були прийняті.

Коли уважно читати артикули Берестейського Договору 1596 року, то можна зауважити на тому, що Українська Київська Церква дає свої умови Папі, а не Папа Українській Київській Церкві. Це вже нами згадано вище.

Володар Володимир Великий охрестився своїми священослужителями і чітко розрізнив тоді Церкву від Держави, більше того, Церкві навіть дав десятину, щоб вона могла себе саморядити. На жаль, скоро в ситуацію церковного життя втрутилася Візантія. Згодом, переписуючи книги, повикидали з них все, що могли, і так зробили Київську Церкву залежною від Візантії. Треба мати на увазі, що у Візантії Патріарх підлягав імператорові, і це в той час, коли в Україні-Русі цього за володаря Володимира ми не бачимо. Після його смерті Візантія скоро загарбала церковну владу.

Спроби усамостійнити Київську Церкву ми мали в 1051 році. Потім в 1147 році Ізяслав вивів давньоукраїнську Церкву з прямого підпорядкування Візантії. За цими подіями йде Берестейський Договір 1596 року, далі – Проголошення Української Автокефальної Православної Церкви у 1920-их роках, а остання подія – проголошення в 1992 році Київського Патріархату. Останні дві події поставали зорієнтованими наглядно проти російського загарбання Української Церкви. Різні часи, але одна ідея: вернутися до Святої Київської Церкви часів володаря Володимира Великого, **усамостійнення цієї Церкви**. Кожне стримління треба належно оцінити, щоб виявити прагнення поєднатися знову в Одну Українську Київську Церкву. І це буде закінченням процесу устремління нашої страждаючої за Єдність і Самостійність Української Христової Церкви.

Микола Шкрібляк (Чернівці)

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПОТРИДЕНТСЬКОГО ГУМАНІЗМУ НА ФОРМУВАННЯ РЕНЕСАНСНОГО СВІТОГЛЯДУ УКРАЇНЦІВ

У статті здійснено комплексний історіософський аналіз польського впливу на формування ренесансних ідей та їх відображення в світоглядній структурі українського народу. Витлумачено основні чинники проникнення ідей гуманізму на етнічні землі України-Руси, їх зміст та ідейно-світоглядні джерела і висвітлено ступінь їхнього впливу